

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»**

Третього рівня вищої освіти
галузі знань 05 «Суспільні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
Кваліфікація: Доктор філософії з економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
«Житомирська політехніка»

Голова Вченої ради

Віктор ЄВДОКИМОВ

(протокол від 17 червня 2022 р. № 7)

Освітня програма

вводиться в дію з 01 вересня 2022 р.

Ректор

Віктор ЄВДОКИМОВ

(наказ від 17 червня 2022 р. № 223/од)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Економіка» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» розроблена робочою групою у складі:

1. СВІРКО Світлана – гарант освітньої програми, керівник робочої групи, д.е.н., д.н.держ. упр. професор.
2. УЩАПОВСЬКИЙ Юрій – член робочої групи, д.е.н., доцент.
3. АХРОМКІН Євген – член робочої групи, д.е.н, професор.
4. ІСАЄВ Андрій – член робочої групи, здобувач.
5. ЗАВАЛІЙ Тетяна – член робочої групи, випускник, доктор філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний університет «Житомирська політехніка», факультет публічного управління та права, кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування
Рівень вищої освіти та назва освітньої кваліфікації	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Кваліфікація – «доктор філософії з економіки»
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань та спеціальність	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність – 051 «Економіка»
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС (обсяг освітньої складової – 55 кредитів) Термін навчання – 4 роки
Форми здобуття освіти	Очна (денна, вечірня) та заочна
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, QF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступного планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ztu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців ступеня доктора філософії в галузі економіки за спеціальністю 051 «Економіка», здатних проводити наукові дослідження, формувати теоретико-методологічне підґрунтя розвитку економіки, здійснювати апробацію та впровадження наукових результатів, здійснювати науково-педагогічну діяльність	
3 – Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	Об'єкти вивчення (дослідження): теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики Теоретичний зміст предметної області: загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами

	<p>Методи, методики та технології: методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проектами, цифрові технології, методи і технології науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Науково-прикладні дослідження, спрямовані на удосконалення існуючих та створення нових науково-методичних підходів, методів, концепцій, стратегій тощо, що матимуть широке практичне застосування в економічній науці.</p> <p>Ключові слова: економічна система, світова економіка, національна економіка, економічний розвиток, економічна політика, глобалізація, євроінтеграція, економічне зростання, інноваційна модель економічного розвитку</p>
Особливості програми	<p>Навчання, базоване на дослідженнях із застосуванням загальнонаукових і спеціальних методів, постановці дослідницьких завдань та їх реалізації під час роботи над дисертацією і науково-педагогічної практики. Освітньо-наукова програма передбачає можливість проходження наукового стажування в зарубіжних закладах вищої освіти, з якими укладено угоди про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень. Набуття здобувачами універсальних навичок дослідника, здобуття глибинних знань зі спеціальності, оволодіння загальнонауковими (філософськими), мовними та викладацькими компетентностями забезпечується логічною структурою освітньо-наукової програми та змістом навчальних дисциплін.</p>
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій.</p> <p>Посади за національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій</p> <p>1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники</p> <p>1237.1 Головні фахівці - керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники</p> <p>1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші</p> <p>1238 Керівники проектів та програм</p> <p>1239 Керівники інших функціональних підрозділів 13 Керівники малих підприємств (Директор)</p> <p>1475.4 Консультант з питань комерційної діяльності та управління</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p>

	<p>2310.1 Професори та доценти 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2414 Професіонали з питань фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій 2414.1 Наукові співробітники (фінансово-економічна безпека підприємств, установ та організацій) 2414.2 Професіонали з фінансово-економічної безпеки 2441 Професіонали в галузі економіки 2441.1 Наукові співробітники (економіка) 2441.2 Економісти</p> <p>Випускник може обіймати інші посади відповідно до професійних назв робіт, що характеризуються спеціальними професійними компетентностями.</p> <p>Випускники освітньо-наукової програми «Економіка» можуть працювати в державних профільних інституціях та міністерствах, зокрема в Міністерстві фінансів України та його територіальних підрозділах, органах Державної казначейської служби України, органах Державної аудиторської служби України, управліннях державних соціальних фондів, на державних і комунальних підприємствах на посадах, пов'язаних з організаційно-управлінською та фінансовою діяльністю</p>
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання та навчання здійснюється на основі проблемно-орієнтованого та студентоцентрованого підходу у формі лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, консультацій з викладачами, ознайомлення із науковими працями в науково-метричних базах, опрацювання літератури в бібліотеці Державного університету «Житомирська політехніка». Навчання з використанням елементів дистанційних та інтерактивних технологій навчання. Здобувачі проходять педагогічну практику за професійним спрямуванням, беруть участь в підготовці навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін як асистенти викладача</p>
Оцінювання	<p>Освітня складова програми. Система контролю оволодіння аспірантами дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю.</p> <p>Поточний контроль знань аспірантів має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість навчально-пізнавальної діяльності на заняттях. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену / заліку проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни. Для ефективною перевірки рівня сформованості в аспіранта компетентностей з певної навчальної дисципліни застосовується комплекс методів: усне опитування, письмовий тестовий контроль, а також методи самоконтролю та самооцінки. Вибір методів контролю залежить від змісту навчального матеріалу, вимог до рівня знань аспірантів (екзамен / залік). На екзаменах рекомендується поєднувати методи контролю (тести, практичні задачі) з письмовою перевіркою та усним захистом результатів. Захист звітів з науково-педагогічної практики.</p>

	<p>Наукова складова програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів, за результатами виконання індивідуального плану, щороку затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді університету з відповідною рекомендацією. Мультимедійна презентація результатів дисертаційного дослідження на науковому семінарі. Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 06. Здатність до комунікабельного спілкування з колегами як на національному, так і на міжнародному рівні для реалізації інноваційних проектів або вирішення наукових проблем.</p> <p>ЗК 07. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень</p> <p>ЗК 8. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>СК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.</p> <p>СК 03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>СК 04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p>

	<p>СК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК 06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей</p> <p>СК 07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>СК 8. Здатність адаптувати та впроваджувати в діяльність передовий досвід зарубіжних підприємств, ТНК, урядових та неурядових установ.</p> <p>СК 9. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

<p>РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>РН 02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>РН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН 04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p>РН 05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН 06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН 07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.</p> <p>РН 08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми</p>

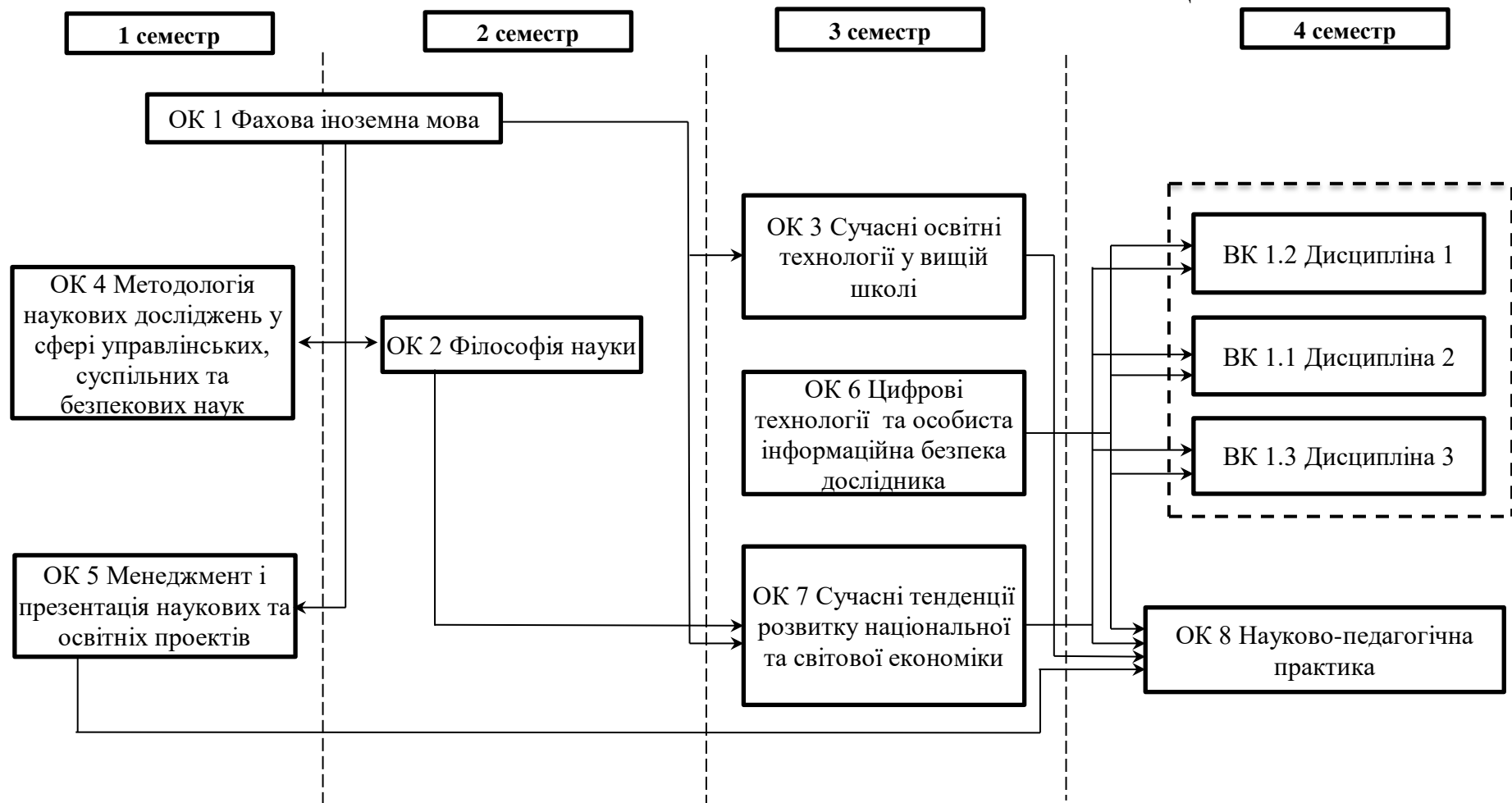
РН 09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.	
РН 10. Здатність бути активним суб'єктом міжнародної науки, працювати у міжнародному науковому просторі – для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціалізованих та загальних завдань, пов'язаних з науково-професійною діяльністю	
РН 11. Вміння аналізувати тенденції глобалізації економічного розвитку, виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Гарант – доктор економічних наук, професор СВІРКО Світлана. Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої та наукової складової освітньо-наукової програми, є штатними співробітниками Державного університету «Житомирська політехніка», мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам ліцензійних умов
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОНП з підготовки здобувачів зі спеціальності 051 «Економіка» відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Індивідуальна академічна мобільність уможливується в рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки з такими закладами вищої освіти України: Національним університетом «Полтавська політехніка ім. Ю. Кондратюка», Національним університетом «Чернігівська політехніка», Національним університетом цивільного захисту України, Чорноморським національним університетом ім. П. Могили.
Міжнародна кредитна мобільність	На підставі двосторонніх договорів Державного університету «Житомирська політехніка» про міжнародну академічну мобільність: Варшавський університет управління (Польща); Університет Штейнбейса (Німеччина); Кіпрський інститут маркетингу (Кіпр); Університет м. Кордова (Іспанія); Університет М. Коперника, м. Торунь (Польща)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На навчання на загальних засадах, визначених Правилами прийому до Державного університету «Житомирська політехніка» на відповідний рік, приймаються іноземні громадяни та особи без громадянства на умовах контракту, які мають документ про здобутий рівень освіти та відповідний рівень успішності.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/ роботи, практики кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК1	Фахова іноземна мова	8	Залік, екзамен
ОК2	Філософія науки	5	Екзамен
ОК3	Сучасні освітні технології у вищій школі	3	Екзамен
ОК4	Методологія наукових досліджень у сфері управлінських, суспільних та безпекових наук	3	Залік
ОК5	Менеджмент і презентація наукових та освітніх проектів	3	Залік
ОК6	Цифрові технології та особиста інформаційна безпека дослідника	6	Екзамен
ОК7	Сучасні тенденції розвитку національної та світової економіки	6	Екзамен
ОК8	Науково-педагогічна практика	3	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		37	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Обирається 15 кредитів, допускається заміна на навчальні дисципліни інших рівнів вищої освіти, за умови дотичності до тематики дисертації та відповідності кредитів за вибором університету</i>			
ВК1.1	Дисципліна №1	6	Екзамен
ВК1.2	Дисципліна №2	6	Екзамен
ВК1.3	Дисципліна №3	6	Екзамен
Загальний обсяг вибіркового компонент:		18	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		55	

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

* – здобувачі вищої освіти обирають 18 кредитів (допускається заміна на навчальні дисципліни інших рівнів вищої освіти, за умови дотичності до тематики дисертації та відповідності кредитів)

1. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація освітньої складової освітньо-наукової програми здійснюється шляхом складання заліків та екзаменів з дисциплін загальної та професійної підготовки, захисту звіту з науково-педагогічної практики перед комісією, склад якої затверджується наказом ректора університету.

Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи та завершується видачою документа встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації: «Доктор філософії з економіки».

Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Вимоги щодо процедури та умов проведення публічного захисту визначаються Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою КМУ №44 від 12 січня 2022 р та Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Державному університеті «Житомирська політехніка», затвердженим Наказом університету №161/од від 13 травня 2022 р.